

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621010255
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Mitterpáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7621010255.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Mitterpákovej a sudcov Miroslava Baňackého a JUDr. Martina Michalanského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. septembra 2022, v trestnej veci proti obžalovanej T. H. T. pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13. decembra 2021 sp. zn. 4T/42/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 285 písm. c/ Tr. por.

o s l o b o d z u j e

obžalovanú Mgr. H. T., nar. XX. XX. XXXX v U., trvale
bytom W., V. XXX/XX

spod obžaloby Okresného prokurátora v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 3 Pv 75/20/8810-33 zo dňa 6. 5. 2021 pre skutok, ktorý mala spáchať tak, že

dňa 11. novembra 2019 v presne nezistenom čase v poludňajších hodinách v katastrálnom území obce Žehra, okres Spišská Nová Ves, ako pracovník stavebného úradu obce Žehra a orgán štátneho stavebného dohľadu v zmysle § 99 písm. b/ zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v postavení verejného činiteľa v zmysle § 128 ods. 1 Tr. zák., na pozemku C-KN parcely č. 425/6 nachádzajúcom sa v ochrannom pásme národnej kultúrnej pamiatky v zmysle § 102 ods. 5 písm. a/ stavebného zákona ústnym pokynom vyzvala T. W., nar. XX.X.XXXX, bytom U., G. č. XXXX/XX, aby zastavil stavebné práce na stavbe „Výstavba rekreačného domčeka Rybníček“ pre stavebníka Y. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. č. XXX, spočívajúce vo vylievaní betónu do základových pásov, pretože sa jedná o nepovolenú stavbu, a následne v rozpore s § 102 ods. 5 písm. a/ stavebného zákona povolila T. W. doliať do základných pásov nepovolenej stavby najmenej 11 m³ betónu v hodnote 580,80 eur, čím stavebníkovi Y. L. umožnila získať neoprávnený prospech spočívajúci v umožnení pokračovať v nepovolenej stavbe zaliatím základových pásov betónom,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo dňa 13. decembra 2021 sp. zn. 4T/42/2021 uznal obžalovanú T. H. T. vinnou pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť tak, že

dňa 11. novembra 2019 v presne nezistenom čase v poludňajších hodinách v katastrálnom území obce Žehra, okres Spišská Nová Ves, ako pracovník stavebného úradu obce Žehra a orgán štátneho stavebného dohľadu v zmysle § 99 písm. b/ zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v postavení verejného činiteľa v zmysle § 128 ods. 1 Tr. zák., na pozemku C-KN parcely č. 425/6 nachádzajúcom sa v ochrannom pásme národnej kultúrnej pamiatky v zmysle § 102 ods. 5 písm. a/ stavebného zákona ústnym pokynom vyzvala T. W., nar. XX.X.XXXX, bytom U., G. č. XXXX/XX, aby zastavil stavebné práce na stavbe „Výstavba rekreačného domčeka Rybníček“ pre stavebníka Y. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. č. XXX, spočívajúce vo vylievaní betónu do základových pásov, pretože sa jedná o nepovolenú stavbu, a následne v rozpore s § 102 ods. 5 písm. a/ stavebného zákona povolila T. W. doliať do základných pásov nepovolenej stavby najmenej 11 m³ betónu v hodnote 580,80 eur, čím stavebníkovi Y. L. umožnila získať neoprávnený prospech spočívajúci v umožnení pokračovať v nepovolenej stavbe zaliatím základových pásov betónom.

Za to jej súd uložil podľa § 326 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona, § 36 písm. j/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona peňažný trest vo výške 400 €. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu jej súd uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu. Má za to, že napadnutý rozsudok trpí vadami, najmä pre nejasnosť, resp. neúplnosť skutkových zistení a preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými významnými okolnosťami pre rozhodnutie. Z rozsudku nie je zrejmé, na základe akých právnych úvah a právnych predpisov dospel súd k záveru, že v danej veci vystupovala ako verejný činiteľ. Vyjadrila názor, že svojím postupom dňa 11.11.2019 neporušila žiadne ustanovenia § 98 a nasl. Stavebného zákona. V uvedený deň po príchode na parcelu C KN 425/6 k. ú. Žehra, prišla v sprievode starostu obce p. Kandráča, vyhotovila záznam, kde zakázala pokračovať v dolievaní betónu. Z uvedených dôvodov jej konanie nemôže byť posúdené ako konanie, ktorým inému zadovážila neoprávnený prospech. V konaní vôbec nebolo preukázané, že mala svedkovi W. povoliť doliatie betónu, alebo, že k tomu malo dôjsť tak, že v prítomnosti T. V. a starostu obce W. mala ústne povoliť doliatie asi 11 m³ betónu. Počas celého konania tvrdila, že takýto pokyn svedkovi W. nedala. V konaní pred súdom tento svedok nevedel uviesť, či mu niečo zakázala, alebo nie. Ani svedok W. na mieste samom nepočul, aby niečo povedala v súvislosti s dolievaním betónu. Svedok W. v prípravnom konaní uviedol, že sa o doliatí betónu dozvedel až poobede od nej (nie na stavenisku). Podľa výpovede svedka V., svedok Z. nemohol počuť jej komunikáciu s p. W., nakoľko reguloval dopravu. Tu je zásadný rozpor vo výpovedi svedka V. a svedka W., nakoľko každý z nich popisuje jej konanie na mieste činu inak. Jediný, kto ju mal údajne počuť, že povedala p. W., že sa môže doliať betón, bol svedok V.. Vykonané dôkazy si teda vzájomne odporujú a bez pochybností nepreukazujú jej súhlas s doliatím betónu. Odmietla, že by svedkovi U. povedala, že stavebný úrad je nadriadený polícii, a že keď už je betón namiešaný, tak by majiteľovi základov vznikla ekonomická škoda a betón už musí byť vyliaty. Poznamenala, že svedka U. nepozná a nikdy s ním nehovorila. Doliatie betónu je významnou skutočnosťou pre toto konanie, a preto v tejto veci nemôžu byť žiadne pochybnosti. Zdôraznila, že okresný súd v tomto smere porušil jednu zo základných zásad trestného konania, t.j. zásadu prezumpcie neviny. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/15/2012 zo dňa 19.6.2012, ako aj na judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline č. Jtk 11/09 zo dňa 8.12.2009. Vykonanými dôkazmi sa nepodarilo zistiť, že by bola vinná zo spáchania žalovaného skutku.

Z uvedených dôvodov navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne, aby sám vo veci rozhodol tak, že ju oslobodí spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por.

Prokurátor okresnej prokuratúry vo vyjadrení k odvolaniu obžalovanej navrhol zamietnuť jej odvolanie ako nedôvodné. Z odvolania nevyplývajú žiadne okolnosti, ktorý by opodstatňovali zrušiť napadnutý rozsudok.

Na podklade odvolania obžalovanej krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Z obsahu napadnutého rozsudku je zrejmé, že okresný súd pri uznaní viny obžalovanej vychádzal z výpovede obžalovanej, z výpovedí svedkov T. Z., T. L. V., T. H., T. U., T. W., T. W., z listinných dôkazov, a to z podnetu Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi na preskúmanie konania stavebného úradu vo veci neoprávnenej stavby v katastri obce Žehra zo dňa 19.2.2020, z vyjadrenia obce Žehra z 27.2.2020, zo záznamu o vykonaní štátneho stavebného dozoru a jeho prepisu, zo záznamu Krajského pamiatkového úradu Košice, z poverenia obce Žehra, z upozornenia na vykonávanie stavebných prác Občianskeho združenia Nová Žehra zo dňa 28.10.2019, z podania Krajského pamiatkového úradu Košice zo dňa 30.10.2019, z podania Obvodného oddelenia Policajného zboru Spišské Vlachy zo dňa 2.11.2021, z rozhodnutia obce Žehra - stavebného úradu zo dňa 18.11.2019, z návrhu na vydanie územného rozhodnutia, ktorý podal Y. L. dňa 29.7.2019, z výpisu z Katastra nehnuteľností a z listu vlastníctva č. 643, z rozhodnutia Obce Žehra - stavebného úradu zo dňa 22.11.2019, zo žiadosti o stanovisko Občianskeho združenia Nová Žehra zo dňa 2.12.2019, z pracovnej zmluvy zo dňa 22.5.2012, z faktúry č. FV 190473, z uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi zo dňa 24.10.2020, zo správy mesta Krompachy na obžalovanú, z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra, z pripojeného spisu Obce Žehra číslo: 505/2019/Má, ŠSD-4/19, na podklade ktorých dospel k záveru, že skutok sa stal, je trestným činom a spáchala ho obžalovaná. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že parcela C KN 425/6 v katastrálnom území obce Žehra je v ochrannom pásme nehnuteľnej kultúrnej pamiatky a výstavba na uvedenej parcele nie je v súlade s prijatým územným plánom obce Žehra. Tiež bolo nesporné, že stavebník Y. L. nemal vydané stavebné povolenie na výstavbu. Považoval za nesporné aj to, že obžalovaná v čase skutku konala ako pracovník stavebného úradu obce Žehra a súčasne ako Orgán štátneho stavebného dohľadu v zmysle stavebného zákona, a teda konala ako verejný činiteľ. Uvedené vyplynulo nielen z výpovede obžalovanej a svedkov, ale aj z pracovnej zmluvy a z poverenia. Betón na mieste zakázal vylievať riaditeľ OO PZ Spišské Vlachy T. L. V., keď prišiel na miesto skutku s kolegom Z. na základe oznámenia, čo je potvrdené aj výpoveďami svedkov W., H. a U.. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že betón napokon bol vyliaty, a to na základe povolenia obžalovanej, ktorá prišla na miesto činu so starostom obce Žehra T. W.. Uvedené mal preukázané výpoveďami svedkov V. a Z. - príslušníkov PZ nachádzajúcich sa na mieste skutku. Taktiež je obžalovaná usvedčená aj výpoveďou svedka T. H., vodiča, ktorý dolieval betón. Všetci svedkovia uvádzali, že im bolo povedané, že liatie betónu bolo povolené, aby nevznikla väčšia škoda, hoci to obžalovaná ako jediná poprela. Na hlavnom pojednávaní to nepotvrdili svedkovia W. a W.. Svedok W. uviedol, že keď obžalovaná povedala, že je všetko v poriadku, že môžu liat' betón, že to nie je protizákonné, veril jej. Svedok U. uviedol, že mu telefonoval svedok W., že pani zo stavebného úradu im povolila vyliať betón. Dokonca svedok potvrdil, že v telefóne rozprával priamo s obžalovanou, osobne ju však nevidel, v telefóne sa nepredstavila, ale k telefónu mu ju dal svedok W.. Zo záznamu o vykonaní štátneho stavebného dohľadu zo dňa 11.11.2019 je zrejmé, že protiprávne konanie naďalej trvá a stavebník v stavbe pokračuje. Orgán stavebného dozoru vyzval stavebníka, aby bezodkladne zastavil práce dnešným dňom, bol to ústny zákaz s tým, že do 3 dní bude vydané rozhodnutie. Sú tam však preškrtnuté dátumy vykonania štátneho stavebného dohľadu, aj obdobie realizácie stavby. Popis skutkového deja je ťažko čitateľný a nejaká časť je preškrtnutá úplne. Tento ťažko čitateľný záznam pritom vyhotovila obžalovaná. Stavebník Y. L. bol uznaný vinným z priestupku podľa Stavebného zákona. Obžalovaná takto svojím konaním, ako po stránke objektívnej, tak aj po stránke subjektívnej, naplnila skutkovú podstatu prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť inému neoprávnený prospech vykonávala svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.

Krajský súd vychádzajúc z tejto dôkaznej situácie dospel k inému záveru o vine obžalovanej ako okresný súd.

Krajský súd v tejto súvislosti uvádza, že ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obvineného. Odsudzujúci rozsudok môže byť vydaný len v tom prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného, a v prípade, ak vina nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285.

V predmetnej veci ostali aj po vykonaní dokazovania dôvodné pochybnosti o tom, kto v skutočnosti spáchal žalovaný trestný čin a tieto neboli odstránené ani vykonaným dokazovaním.

V konaní bolo jednoznačne preukázané len to, že obžalovaná bola na mieste činu so starostom obce Žehra, a že ústne vyzvala p. W., ktorý realizoval stavbu pre stavebníka Y. L., aby bezodkladne zastavil práce dnešným dňom, t.j. 11.11.2019. To, kto v skutočnosti zapríčinil, že bol betón vyliaty do základov, však podľa názoru krajského súdu nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané.

V tomto smere obžalovanú priamo usvedčovali len svedkovia T. L. V. a T. Z. - príslušníci Policajného zboru, ktorí počuli obžalovanú tvrdiť, že vylievaním betónu môže dôjsť ku ekonomickej škode, preto sa vyleje len betón do základov. Pri tomto rozhovore mali byť prítomní aj svedkovia W. a W., ktorí však výpoveď svedkov V. a Z. jednoznačne nepotvrdili. Svedok W. - starosta obce Žehra vypovedal, že to obžalovanú asi nepočul povedať na stavenisku, povedala mu to údajne až následne. Svedok W. na hlavnom pojednávaní tvrdil, že sa v čase skutku s obžalovanou nerozprával. Z výpovede svedka W. a H. tak, ako sú zaznamenané v odôvodnení napadnutého rozsudku nevyplýva, že by počuli obžalovanú dávať pokyn na dolievanie betónu tak, ako to vyhodnotil okresný súd. Svedok U. nebol priamym svedkom pokynu obžalovanej na dolievanie betónu. Tvrdil ale, že mu svedok W. dal k telefónu pani zo stavebného úradu a ona mu povedala, že keď je betón namiešaný, tak by majiteľovi základov vznikla ekonomická škoda a betón už musí byť vyliaty. Pani sa mu do telefónu nepredstavila, ale pán W. povedal, že je to pani T. zo stavebného úradu a všetko je v poriadku. Osobne sa s obžalovanou nikdy nestretol a nikdy sa nevideli. Táto verzia výpovede však umožňuje aj iný záver deja, ako učinil okresný súd a to, že svedok U. v skutočnosti nehovoril s obžalovanou, ale s nejakou inou ženou, prostredníctvom ktorej chceli stavebníci docieľiť dokončenie stavby za každú cenu. Svedok V. v tejto súvislosti tvrdil, že svedka W. počul hovoriť, že: "ten barák postaví aj keby mal platiť nevie aké pokuty".

Zhrnúc uvedené, tak proti sebe stoja na jednej strane dve priame usvedčujúce výpovede svedkov T. V. a Z. a jedna nepriama výpoveď svedka U. - ktorá však umožňuje aj iný záver deja o páchatelovi skutku proti výpovediam obžalovanej a svedkov W. a W. na strane druhej.

Takýto pomer usvedčujúcich dôkazov v kontexte celého dokazovania, a najmä v kontexte skutočnosti, že obžalovaná práce na stavbe v deň spáchania skutku bez akýchkoľvek pochybností zakázala, podľa názoru krajského súdu nepostačuje na prijatie jednoznačného záveru, že skutku uvedeného v obžalobe sa dopustila práve obžalovaná.

Navyše, nebola žiadnym spôsobom preukázaná ani subjektívna stránka, konkrétne to, že obžalovaná mala v úmysle zadovážiť inému neoprávnený prospech. V tejto súvislosti neboli produkované žiadne dôkazy, ani motív, ktorý by nasvedčoval úmyslu obžalovanej. Domiešavače totiž poslala preč polícia a nie obžalovaná, takže v prípade vzniku škody stavebníkovi by za škodu zodpovedal niekto iný a nie obžalovaná v zastúpení stavebného úradu. Obžalovaná nemala žiadny dôvod vrátiť domiešavače, keď predtým bez akýchkoľvek pochybností zakázala stavebníkom pokračovať v stavbe, nakoľko stavali bez stavebného povolenia v ochrannom pásme národnej kultúrnej pamiatky.

Krajský súd poznamenáva, že každý článok súhrnu dôkazov sa musí nepochybne preukázať. Súhrn navzájom súvisiacich harmonizujúcich a nepochybne zistených dôkazov musí byť uzavretý, t.j. musí viesť len k jedinému záveru a musí vylučovať možnosť iného záveru. Ak by len jeden článok z viacerých dôkazov bol pochybný, nemožno hovoriť o harmonizovanom celku. Celok musí byť uzavretý a dôkazy musia vo svojom súhrne viesť logicky k jedinečnému záveru a musia vylučovať možnosť akéhokoľvek iného záveru.

Pri posudzovaní vierohodnosti - pravdivosti hodnoteného dôkazu súd vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov. Orgán činný v trestnom konaní a súd nemá predpokladať pravdu, ale ju má stanoviť a dokázať. Dôkaz je totiž prostriedkom na presvedčenie sa o hľadanej pravde, ale nie na vytvorenie pravdy.

Súd je pritom v každej trestnej veci povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Je potrebné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak v prospech obžalovanej, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jej neprospech, aby bolo možné vyniesť spravodlivé rozhodnutie. Preto je potrebné, aby súd dostatočne objasnil vec v takom rozsahu, aby bolo jednoznačne preukázané, že existuje spoľahlivý

záver, že žalovaný skutok spáchala obžalovaná, inak nemožno dospieť k odsudzujúcemu rozsudku. Súd nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci z domniek a hypotéz čo aj s vysokým stupňom pravdepodobnosti, pokiaľ pripadá do úvahy aj iný priebeh skutkového deja.

Pokiaľ ostanú po vykonaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov v akomkoľvek smere pochybnosti o vine obžalovanej, a tieto pochybnosti sa týkajú skutkových zistení, musí rozhodnutie súdu vyznieť v prospech obžalovanej. Zásada prezumpcie neviny sa musí prejavíť v rozhodnutí v tom zmysle, že sa uplatní zásada in dubio pro reo. Skutkový základ rozhodnutia v trestných veciach musí byť zistený mimo dôvodnú pochybnosť, nestačí iba zistenie pravdepodobnosti.

Pretože v danej veci vykonané dôkazy netvorili ucelenú reťaz usvedčujúcich dôkazov, a aj po vykonaní všetkých dostupných dôkazov ostali o vine obžalovanej značné pochybnosti, dospel krajský súd k záveru, že v danej veci bolo potrebné aplikovať zásadu "in dubio pro reo" a obžalovanú spod obžaloby oslobodiť podľa § 285 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Za porušenie Trestného zákona možno považovať výrok o vine, ak bol páchatel odsúdený a mal byť oslobodený, čo je podľa názoru odvolacieho súdu situácia i v prejednávanej trestnej veci.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaná bola uznaná vinnou, a to napriek tomu, že mala byť oslobodená, odvolací súd postupoval v súlade s § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por., napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám rozsudkom vo veci, pretože na podklade skutkového stavu zisteného okresným súdom v napadnutom rozsudku, bolo možné urobiť nové rozhodnutie.

Pretože skutková situácia v danej veci neumožňovala jednoznačný záver o tom, že skutku sa dopustila obžalovaná, krajský súd obžalovanú spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. c/ Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.